

Wilhelm Peterson-Berger
1867–1942

Fem dikter ur Arne
för blandad kör

Five Poems from Arne
for mixed chorus

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten treasures of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 1459–1463/Edition nos 1459–1463
2016
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-348-5

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

2.

Den makt som gav mig min lilla sång
den gav mig frändskap med varje längtan
allt högre spändes min egen trängtan
när hälst min väg var av hinder trång.

Och seger vann jag
om an det sved:
min hemväg fann jag
till hjärtefred.

3.

3

Den makt som gav mig min lille sång
må ge mig styrka att nå de andra
och sprida tröst där i flock vi vandra,
om vandringsdagen blev het och lång.

Ej större gamman
blev ädel sed
än sjunga samman
i hjärtefred.

Moderns sång.

Komp. 1893.

Lugnt, innerligt.

SOPRAN.
ALT.

TENOR.
BAS.

Herre, hägna med kärleks-hand barnet som leker vid stranden,
bjud honom hål-la, din Hel-ge-and, vakt vid den far-li-ga ran-den.
Vattnet är djupt och botten glatt. Herre, får han blott i armen fatt
drunknar det ic-ke, men andas än, när din nådes dag ran-das.

p *cresc.* *p*

Venevil.

Komp. 1893.

Rörligt, behagfullt. *p*

SOPRAN.
ALT.

TENOR.
BAS.

Hon Ve - ne-vil dan - sa - de

Hon Ve - ne-vil, hon Ve - ne-vil, hon dan - sa - de så

lätt på fot sin hjärtvän e - mot. Han sjöng så det hördes genom

lätt, så lätt på fot sin hjärte - vän e-mot.

socknar sju: God mor-gon, du! Och skogens al-la vakor, de sjöngo i ett

God morgon, du! Och al - la sko - gens va - kor

cresc. knappast att hon

nu: Till Sankte Hans är det lekar och dans, men sedan tror jag knap - past

se - dan tror jag

cresc. sjön go: Till Sankt se - - dan

flä - tar sin krans, men sedan tror jag knappast att hon flä-tar sin krans.

att hon flä - tar jag knappast att hon flä-tar sin krans.

knappast att hon flä - - tar sin krans att hon flä-tar sin krans, hon Venevil.

tror jag knap - past att hon flä-tar sin krans, hon Venevil.

*Taktarten korrigerad från C till 6/8.

Ingerid Sletten.

5

Enkelt, ej hastigt.

Komp. 1893.

SOPRAN.
ALT.

TENOR.
BAS.

In-ge-rid Slet-ten på Sil-lejord ha-de varken gods el-ler
blott en li-ten
gull, blott en hu-va av färgad ull, som hon hade fått av sin
mor. En li-ten hu-va av fär-gad ull, ack den stas-sen
var in-te stor, men fat-tigt min-ne av far och mor, det
glän-ste långt mer än gull långt mer än gull.

p *f* *mf* *p* *pp*

Trädet.

Komp. 1891.

Livligt.
mf

SOPRAN.
ALT.

TENOR.
BAS.

Trä-det stod fär-digt med knoppar och grönt. „Ska jag
ta dem?“ sa fro - sten, „det vo - re så skönt.“ „Nej
kä - re, låt dem stå, tills blom jag hun - nit få, nej
kä - re, låt dem stå, tills blom jag hun - nit få, nej
kä - re, låt dem stå, tills blom jag hun - nit få, nej
blom jag hun - nit få, nej,
kä - re, låt dem stå, tills blom jag hun - nit få, nej,
blom jag hun - nit få. nej,

f

kä - re låt dem stå, tills blom jag hun - nit

få, bad trä - det och skalv, än - nu

är det ej lönt, än är det ej lönt.

2.

Trädet fick blommor vid fåglarnes sång.
 „Ska ja ta dem?“ sa vinden och gjorde ett språng.
 „Nej käre låt dem stå
 tills bär det blir också“
 bad trädet och bjöd av sin vällukt ett fång.

3.

Trädet fick bär under solögats glöd.
 „Ska ja ta dem,“ sa flickan, så ung och så röd.
 „Ja kära, du kan ta
 så många du vill ha,“
 sa trädet och grenen det dignande bjöd.

Wilhelm Peterson-Berger

I Wilhelm Peterson-Bergers gärning är inte lätt att sammanfatta: tonsättare, musikkritiker och –skriftställare, operaregissör och librettoförfattare, översättare och idealistisk filosof. Till svårigheterna bidrar också att hans gärning bildar en odelbar helhet – Peterson-Berger var en idédriven personlighet som ville verka i enlighet med sina idéer, men också föra ut dem i musik och skrift. Han var på sin tid en av landets mest omtalade musikpersoner, där hans egna musikaliska verk bidrog till hans rykte, men ändå stod efter hans engagerade musikkritik som grund till hans ryktbarhet.

Wilhelm Peterson-Berger föddes 1867 i Ullånger (mellan Härnösand och Örnsköldsvik) av föräldrar med dalsländsk härstamning. Han hade tidigt drömmen om att bli tonsättare. Peterson-Berger studerade vid Musikkonservatoriet i Stockholm 1886–89, fortsatte med studier i Dresden 1889–90. Åter i Sverige var han musiklärare i Umeå och ledare för stadens musiksällskap 1890–92. Han återvände till Dresden, där han undervisade i musikämnen 1892–94. 1896 blev han musikkritiker i *Dagens Nyheter*, vilket fram till 1930 skulle bli hans fasta syssla vid sidan av komponerandet. Efter sin kritikertid flyttade han för gott till Sommarhagen på Frösön, där han redan 1914 låtit bygga sig ett hus av närmast skulpturalt slag. När dagskritikens snabba rytm inte längre pressade honom, kunde han mer koncentrerat skriva annat, men också komponera. Wilhelm Peterson-Berger avled i sitt jämtländska hem 1942, 75 år gammal.

Tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger lämnade efter sig en både stor och varierad produktion. Hans verk i större format (de fem symfonierna *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ätnam*, *Holmia* och *Solitudo* samt de fem musikdramatiska verken *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* och *Adils och Elisiv*) är starkt präglade av hans kulturfilosofiska tänkande och var därför viktiga manifestationer från Peterson-Bergers sida. I Wagners anda skrev han själv operatexterna. Men paradoxalt nog har några av hans smärre verk fått störst spridning, pianostycken som samlingen *Frösöblomster* och körsånger som ”Stemning” och ”Killebukken”. Som sångtonsättare förenade Peterson-Berger sitt skickliga melodiskapande med en märkbar känsla för texters kvaliteter. Resultatet blev solosånger som tillhör de allra mest uppskattade.

© Gunnar Ternhag

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter. Justeringar av bågar, förtecken, accenter och artikulation som inte har medfört förändrad läsart har utförts utan kommentar.

Förlagan är utgiven av Abr. Hirsch förlag, Stockholm, nr 2588.

På omslaget står: ”Fem dikter / ur / Arne / av / Björnstjerne Björnson / Översatta och tonsatta / för blandad kör / av / Wilhelm Peterson-Berger / Stockholm / Abr. Hirschs Förlag”.

Tillkomstår: 1891–1893.

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Berger is a hard man to define: composer, music critic and author, opera director and librettist, translator and idealist philosopher. To compound matters, his achievements go to make up an indivisible whole – Peterson-Berger was driven by ideas and sought not only to work in accordance with them but also to express them in his music and writings. He was one of the country's most talked-about music personages of his time, with a reputation that rested not only on his compositions but also, and primarily, on his dedication to the art of music criticism.

Wilhelm Peterson-Berger was born in 1867 in Ullånger (between Härnösand and Örnsköldsvik) to parents of Dalsland extraction, and had dreamed of being a composer from a young age. He studied at the Royal Conservatory of Music in Stockholm from 1886 to 1889, continuing his studies in Dresden from 1889 to 1890. Back in Sweden, he became a music teacher in Umeå and head of the town's music society, a position he held until 1892, when he returned to Dresden to teach music for two years. In 1896 he became a music critic for *Dagens Nyheter*, which would remain his main permanent occupation alongside composing until 1930. On retiring as a critic he moved for good to Sommarhagen on Frösön, where he had had a house built of almost sculptural design back in 1914. When the fast pace of the daily critic no longer suited him, he was able to concentrate on other kinds of writing as well as composing. Wilhelm Peterson-Berger died in his Jämtland home in 1942 at the age of 75.

The composer Wilhelm Peterson-Berger left behind a large and varied catalogue. His grander-scale works (the five symphonies *Baneret*, *Summanfärd*, *Same ätnam*, *Holmia* and *Solitudo* and the five music dramas *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* and *Adils och Elisiv*) are profoundly informed by his cultural philosophy and were therefore important manifestations on his part. In true Wagnerian spirit he wrote his own librettos. Paradoxically, however, some of his minor works are his most widely known, including piano pieces such as the collection *Frösöblomster* and choral songs such as 'Stemning' and 'Killebukken'. As a vocal composer, Peterson-Berger unified his melodic skills with a remarkable feel for textual quality to produce solo songs that are amongst the most popular of all.

© *Gunnar Ternhag*
Trans. *Neil Betteridge*

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes. Adjustments to slurs, accidentals, accents and articulation marks that have not affected the reading have been made without comment.

Originally published by Abr. Hirsch förlag, Stockholm, no. 2588.

Text on the front page: "Fem dikter / ur / Arne / av / Björnstjerne Björnson / Översatta och tonsatta / för blandad kör / av / Wilhelm Peterson-Berger / Stockholm / Abr. Hirschs Förlag".

Year of composition: 1891–1893.